

STRATEGI
Landbrug & Fødevarer
Svineproduktion
2018-2020

Strategi Landbrug & Fødevarer

VISION

NYE VEJE TIL VÆKST I BALANCE

MÅL

Landbrug & Fødevarer vil styrke fødevareklyngens indtjening og forøge værdien af den danske landbrugs- og fødevareproduktion.

MÅL

Landbrug & Fødevarer vil forbedre fødevareklyngens nationale og internationale konkurrenceevne og vilkår.

MÅL

Landbrug & Fødevarer vil skabe stolthed og samfundsaccept for at sikre folkelig og politisk opbakning til fødevareklyngen.

MÅL

Landbrug & Fødevarer vil være medlemmers og kunders foretrukne talerør og samarbejdspartner.

MÅL

Landbrug & Fødevarer vil fastholde og hverve nye medlemmer og kunder samt øge tilfredsheden blandt dem.

DANSK SVINEPRODUKTION I VERDENSELITEN – OGSÅ I FREMTIDEN!

Internationalt set befinder dansk svineproduktion sig i verdenseliten. Det gælder kvalitet og effektivitet, men også dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed samt bæredygtighed. I dansk svineproduktion har vi i de seneste 25 år formået at øge produktionen, samtidig med at udledningen af næringsstoffer er reduceret betragteligt. Desuden har der været fokus på et stadig højere niveau af dyrevelfærd og et reduceret antibiotikaforbrug.

Dansk svineproduktion har flyttet sig meget, og det skal vi fortsætte med!

Sektorbestyrelsen for Landbrug & Fødevarer Svineproduktion har som folkevalgt udvalg til opgave at sikre fremtiden for dansk svineproduktion bedst muligt. Vi har en offensiv strategi, hvor det er svinesektoren selv, der sætter dagsordenen og finder løsninger på de udfordringer, som skal løftes i de kommende år. Strukturudviklingen har de sidste mange år gået i retning af en øget smågriseproduktion, uden at der er sket en tilsvarende udvikling og satsning på slagtesvineproduktion. Det har betydet en markant stigende eksport af smågrise, og der har været faldende slagtninger de seneste år. Det er et stort ønske blandt svineproducenterne at få vendt denne udvikling, så der også i fremtiden er en stor slagtesvineproduktion og en stærk slagterisektor i Danmark. Vi ønsker at vende denne udvikling, og det er en højt prioriteret del af strategien.

En del af løsningen er rammevilkår i Danmark, som er på niveau med andre EU-lande og vi har set skridt i den rigtige retning, men vi skal også selv gøre en indsats og arbejde videre med anbefalingerne i svinesektorens vækstpanel.

Der er stadig en række muligheder for at styrke konkurrenceevnen i dansk svineproduktion, som vi vil forfølge. En af hjørnestenene til en bedre bundlinje er et effektivt avlsarbejde med størst mulig avlsfremgang.

I Landbrug & Fødevarer Svineproduktions strategi vil vi være skarpe i prioriteringen af innovationsindsatsen. Den skal sikre, at vi også i fremtiden er blandt de mest effektive og ligger i top 3 i Europa med hensyn til lave produktionsomkostninger. Samtidig har vi ambitioner om at løfte den danske kvalitetsgris til et endnu højere niveau af dyrevelfærd og et minimalt miljømæssigt aftryk.

Vi er i starten af 2018 godt i gang med at udmønte strategien med initiativer på dyrevelfærdsområdet og prioritering af forsknings- og udviklingsmidlerne i forhold til den nye strategi. Og vi ser frem til at iværksætte de initiativer, der er beskrevet i denne pjece.

Sektorbestyrelsen for Landbrug & Fødevarer Svineproduktion

VISION

*Den bedste fremtidssikring er at være i **førerposition**. Dansk svineproduktion har rykket sig meget, men vi skal blive ved. Vi vil selv sætte retningen, flytte os og holde orden i egne rækker.*

*Den danske gris skal være "worldclass" med højt niveau af dyrevelfærd og certificeret for **fødevaresikkerhed, sporbarhed, bæredygtighed og dyrevelfærd**.*

*Brug af den **nyeste viden og teknologi** skal sikre en **konkurrencedygtig produktion** baseret på 'mere med mindre'.*

MISSION

*Vi arbejder for, at de danske svineproducenter skal have **de bedste rammer og vilkår** for økonomisk og bæredygtig vækst.*

*Vi vil sikre, at **nyeste viden og værktøjer** kommer ud at virke hos den enkelte landmand.*

*Vi arbejder for **øget stolthed og samskabsaccept** i dansk svineproduktion.*

STRATEGISKE PRIORITETER

Konkurrencedygtig svineproduktion

- Flere slagtesvinestalde og slagtninger i Danmark
- Ledelse, gode arbejdspladser og dygtige medarbejdere
- Innovation på højt plan
- Øget andel af specialproduktioner
- Undgå afrikansk svinepest
 - maksimal smittebeskyttelse
- Avlsarbejdet – fuld turbo på avlsfremgangen

Bæredygtighed og certificering

- Bæredygtig gris – certificeringskontrol
- Dokumentation af miljøbelastning
- Reduktion af fosfor
- Udfasning af zinkoxid og reduceret antibiotikaforbrug

Dyrevelfærd og samfundsaccept

- Handlingsplan for dyrevelfærd 2020
- Lokalbedøvelse ved kastration
- Øget pattegriseoverlevelse
- Farestier til løsgående, diegivende søer
- Øget andel af hele haler
- DANISH konceptet styrkes – Orden i egne rækker
- Øget omdømmeindsats

ORD PÅ STRATEGIEN

STRATEGISKE PRIORITETER OG UNDERLIGGENDE AKTIVITETER

KONKURRENCEDYGTIG SVINEPRODUKTION

Flere slagtesvinestalde og slagtninger i Danmark

Den danske svinektor har de sidste 10 år haft en strukturudvikling med få investeringer i nye slagtesvinestalde, faldende slagtninger og en øget smågriseeksport. Det skal ændres gennem en øget innovationsindsats, der kan sikre god indtjening i slagtesvineproduktionen. Landbrug & Fødevarer Svineproduktion har givet det topprioritet at få vendt denne udvikling. Det betragtes af svineproducenterne som den vigtigste strategiske udfordring.

Gennem test af ny teknologi til reduktion af lugtgener og ammoniakudledning skal det være nemmere at leve op til miljøkrav og bygge nye store slagtesvinestalde, og der arbejdes på at styrke produktiviteten ved at udvikle produktionskoncepter.

Ledelse, data, gode arbejdspladser og dygtige medarbejdere

Svineproducenterne efterspørger i stigende grad værktøjer til effektiv ledelse. Her er adgang til let tilgængelige og brugbare data til indsatser, benchmarking og daglig ledelse vigtige elementer.

Det vil Landbrug & Fødevarer Svineproduktion understøtte i samarbejde med aktører i svinektoren, men i høj grad også i samarbejde med de andre landbrugsgrene i tråd med Landbrug & Fødevarer/SEGES' satsning på digitalisering.

Gode arbejdspladser og dygtige medarbejdere er helt afgørende for svinektoren. Og også her vil Landbrug & Fødevarer Svineproduktion fortsætte samarbejdet med SEGES og DLBR om at gøre svineproducenterne til gode ledere og med landbrugsskolerne om at tiltrække og udvikle dygtige medarbejdere.

Styrket kommunikation til svineproducenterne er også et vigtigt led i strategien. Implementering af ny viden er forudsætningen for, at de danske svineproducenter kan holde sig konkurrencedygtige i fremtiden. Ingen udvikling uden viden!

Innovation på højt plan

I dansk svineproduktion er der en stærk tradition for, at fællesskabet skaber udviklingsmuligheder og finder løsninger gennem praktiske afprøvninger i svinebesætningerne. Det arbejde skal fortsætte, så landmændene kan træffe de rigtige valg, undgå fejlinvesteringer og optimere produktionen mest muligt. Der skal fortsat arbejdes med ernæring, sundhed, management, staldsystemer osv. Men det er vigtigt med globalt udsyn og internationalt samarbejde i fremtiden, og der skal ikke nødvendigvis være danske projekter på alle områder.

Landbrug & Fødevarer Svineproduktion arbejder på at udmønte anbefalingerne for vækst fra "Svinektorens Vækstpanel":

- # 1 Nye ledelseskoncepter
- # 2 Nye stordriftskoncepter
- # 3 Nye finansieringsmuligheder
- # 4 Nye afsætningskanaler og øget værdi
- # 5 Fair og forudsigelige konkurrencevilkår
- # 6 En fælles fortælling om dansk svinekød

Under disse anbefalinger er der 15 punkter henvendt til politikere og myndigheder og 17 til erhvervet.

”

Gode arbejdspladser og dygtige medarbejdere er helt afgørende for svine sektoren.

» Øget andel af specialproduktioner

Fundamentet for svinesektoren vil også i fremtiden være den danske standard kvalitetsgris med salg på højprismarkeder over hele verden. Men det er også forventningen, at kravene til dyrevelfærd og miljø kun vil blive højere – også for standardgrisen. Samtidig er det forventningen, at specialproduktionernes andel vil være stadig mere synlige, især på hjemmemarkedet for grisekød. Dette kan være med til at sikre øget accept for alt grisekød og produktion.

Den udvikling vil Landbrug & Fødevarer Svineproduktion gerne understøtte ved at bruge en større andel af innovationsmidlerne, end produktionsomfanget umiddelbart berettiger til. Erfaringerne fra specialproduktionerne kan også bruges til at løfte standardgrisen på den lange bane.

Undgå afrikanske svinepest – maksimal smittebeskyttelse

Afrikansk svinepest er den største enkelt-trussel mod dansk svineproduktion. Derfor er smittebeskyttelse vigtigere end nogensinde, og Landbrug & Fødevarer Svineproduktion har etableret DANISH Transport Standard, der med krav til udleveringsfaciliteter, karantæne regler og grænsevask af transportvognene skal sikre størst mulig beskyttelse mod afrikansk svinepest og andre sygdomme som PED.

Samtidig er det et led i strategien at kæmpe for et vildsvinefrit Danmark. Erfaringer fra Østeuropa viser, at madaffald på rastepladser udgør en væsentlig fare.

Som led i det generelle arbejde med at højne sundheden i svinebesætninger driver Landbrug & Fødevarer Svineproduktion et laboratorium for svinesygdomme, Sundhedsstyringen med SFP sundhedsdata for alle danske besætninger og Sundhedskontrollen.

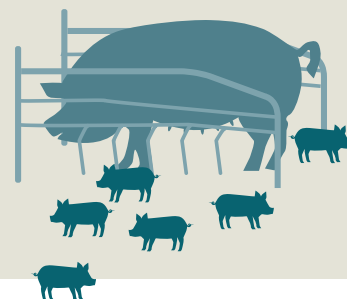
Avlsarbejdet – fuld turbo på avlsfremgangen

Landbrug & Fødevarer Svineproduktion har i mange år drevet avlssystemet DanAvl (DanBred), og der har været en meget flot avlsfremgang de senere år. Det har været en af hjørnestenene i at sikre de danske svineproducenters konkurrenceevne.

Specielt giver avl for øget pattegriseoverlevelse og frugtbarhed en meget synlig fremgang i grise pr. årsso. En del af de flotte resultater skyldes, at der er indført fuld genomisk selektion i avlsarbejdet.

I de kommende år skal der lægges endnu mere vægt på soens pasningsevne og mælkeydelse, så den fravæner robuste grise. Der arbejdes også med mulighederne for yderligere reduktion af dødeligheden.

Som et led i strategien har Landbrug & Fødevarer Svineproduktion ønsket at styrke salget af DanBred-genetik på verdensplan. Det er ambitionen at gå fra at være stærk på genetikken, men kun en national og regional spiller salgsmæssigt, til også at være et af verdens førende avlsselskaber salgsmæssigt.

BÆREDYGTIGHED OG CERTIFICERING

Den bæredygtige gris – certificeringskoncept, miljøbelastning og "Klimagrisen"

Dokumentation af bæredygtighed forventes at blive et vigtigt salgsparemet på globalt plan. Derfor skal der arbejdes på at få etableret et fælles certificeringskoncept for hele svinesektoren, der kan bruges uanset, hvor man leverer slagtesvin, og om man sælger smågrise i Danmark eller til eksport. DANISH Produktstandard er i dag primært en dokumentation af dyrevelfærd, men i fremtiden skal elementer som sporbarhed, fødevarerikkerhed og miljøbelastning indgå i certificeringen.

Efter mange års fokus på lugt, ammoniakfordampning samt N og P fra gyllen er der stigende fokus på klimabelastningen ved produktion af kød. Derfor vil en standardiseret metode til dokumentation af miljøbelastningen blive stadig vigtigere, og Landbrug & Fødevarer Svineproduktion arbejder målrettet på at udvikle en holdbar og samtidig ubureaukratisk model.

På den korte bane er reduktion af fosfor i gyllen et vigtigt indsatsområde, da der nu er fastsat maksimumgrænser for fosforudledningen pr. hektar. Der skal findes løsninger, der sikrer, at fosfor ikke er den begrænsende faktor i forhold til at udbringe 170 kg N pr. hektar.

Udfasning af zinkoxid og reduceret antibiotikaforbrug

I EU er det besluttet, at brugen af zinkoxid til behandling af smågrisediarré skal stoppe senest juni 2022. Vi har derfor prioriteret betydelige ressourcer til at finde løsninger inden for de nærmeste år. Det er en kæmpe udfordring at fjerne zinkoxid uden at erstatte det med antibiotika.

Der skal ikke herske tvivl om, at lavest muligt antibiotikaforbrug er en vigtig målsætning i den danske svinesektor. Og der er da også blevet leveret en betydelig indsats de sidste mange år på dette område med markante reduktioner i forbruget på trods af en stigende produktion af smågrise. Men det er klart, at ophøret med zinkoxid sætter yderligere ambitioner på dette område under pres.

I den kommende strategiperiode arbejdes der også videre med konceptet "Opdræt uden antibiotika". Det er forventningen, at der vil være et stigende marked for kød fra OUA grise.

SAMFUNDSACCEPT
BÆREDYGTIGHED
CERTIFICERING
DYREVELFÆRD
KONKURRENCEDYGTIG

”

Dokumentation af bæredygtighed forventes at blive et vigtigt forbrugerkrav på globalt plan. Derfor skal der etableres et fælles certificeringskoncept for hele svine-sektoren.

» DYREVELFÆRD OG SAMFUNDSACCEPT

Handlingsplan for dyrevelfærd 2020

I 2014 indgik svine sektoren en aftale med fødevareministeren, dyreværns- og forbrugerorganisationer, dyrlæger og detailhandel om at forbedre dyrevelfærden frem mod 2020.

Fra Landbrug & Fødevarer Svineproduktions side er der blevet arbejdet målrettet på alle områder, og der har også været en betydelig fremdrift indtil nu. Blandt de vigtigste kan nævnes introduktion af "Hjertegrisen". En dyrevelfærdsordning med flere niveauer af dyrevelfærd.

Svine sektoren har besluttet at indføre et krav om brug af *lokalbedøvelse ved kastration* med udgangen af 2018.

Pattegriseoverlevelse er også et af fokusområderne de næste år.

Topprioriterede velfærdsmål

Det er Landbrug & Fødevarer Svineproduktions forventning og ønske at være nået langt i 2020. Men for yderligere at flytte dansk svineproduktion dyrevelfærdmæssigt i perioden efter 2020, er nogle indsatsområder udpeget som topprioriterede:

- Farestier til løsgående diegivende søer
- Hele haler
- Ophør med kastration
- Øget pattegriseoverlevelse

Det er ambitionen, at disse dyrevelfærdsmål – på den lange bane – er opfyldt og en del af produktionskonceptet for den danske standardgris.

DANISH konceptet styrkes – og en øget omdømmeindsats

Et bedre image står højt på ønskelisten hos de fleste svineproducenter.

Det vil Landbrug & Fødevarer Svineproduktion også arbejde for, og en øget kommunikationsindsats er en del af strategien.

Orden i egne rækker, troværdighed og dokumentation herfor er en forudsætning for at opnå et bedre image og også for, at det giver mening at lave en større kommunikationsindsats.

Derfor skal DANISH Produktstandard styrkes i de kommende år.

MÅL FOR DYREVELFÆRD 2020

- # 1 Flere pattegrise og søer skal overleve
- # 2 På sigt skal alle søer gå i løsdrift
- # 3 Stop for kastration af pattegrise
- # 4 Færre pattegrise skal halekuperes
- # 5 Styrket indsats mod mavesår
- # 6 Dyrevelfærd i Månegriskprojektet
- # 7 Større valgmuligheder for forbrugerne
- # 8 Mere undervisning i dyrevelfærd
- # 9 Bedre dyrevelfærd på internationalt niveau

